

Welke vragen stellen?

Denkt u een 'erfelijke' vorm van kanker te hebben of tot een risicofamilie te behoren, praat er dan over met uw oncoloog of uw behandelende arts. Vraag wat zij of hij ervan denkt, en of een erfelijke opsporing in uw geval eventueel mogelijk is. Als u hiervoor in aanmerking komt, informeer dan vooraf naar het tarief van een opsporingsonderzoek (remgeld) want het RIZIV komt maar tussen onder bepaalde voorwaarden.

Komt tijdens de opsporing een erfelijke vatbaarheid aan het licht, dan kunt u met uw arts praten over de mogelijkheden inzake preventie en controleonderzoeken.

Onze gratis telefonische hulplijn Kankerinfo (0800 15 802) krijgt regelmatig oproepen over dit onderwerp. Ook u kunt er gerust met dit soort vragen terecht.

Met wie kan ik erover praten?

- Zoekt u hulp of andere informatie?
- Behoeft u uw hart eens te luchten?
- Zoekt u informatie over een type kanker of de behandelmogelijkheden?
- Wilt u weten hoe u op een dienst van Stichting tegen Kanker een beroep kunt doen?

Bel dan gratis en anoniem naar Kankerinfo.

Professionele hulpverleners (artsen, psychologen, verpleegkundigen en maatschappelijk assistenten) nemen er de tijd voor iedereen die met kanker geconfronteerd wordt.

Kankerinfo

Stichting tegen Kanker

0800 15 802
www.kanker.be/info

Stichting
tegen Kanker

Leuvensesteenweg 479 • 1030 Brussel
T. 02 733 68 68 • info@kanker.be • www.kanker.be
Steun ons: IBAN: BE45 0000 0000 8989 • BIC: BPOTBEB1

Volg ons op
www.facebook.com/stichtingtegenkanker

VUJ: Luc Van Haute - Stichting tegen Kanker - Leuvensesteenweg 479, B-1030 Brussel • Stichting van openbaar nut • 0873.268.432 • P&R 16.04 CDN Communication 16.427

6.1.3 NL

Stichting
tegen Kanker

Erfelijkheid en kanker

Kanker is een vaak voorkomende ziekte, die elke familie kan treffen. Heel wat mensen vragen zich dan ook af of er een erfelijk risico bestaat.

Bij slechts 5 tot 10% van alle kankergevallen speelt erfelijkheid een rol. Dit is onder meer het geval bij borst-, dikkedarm- en prostaatkanker (om slechts enkel de meest voorkomende kankers te noemen).

Maar in de meeste gevallen ontwikkelt de ziekte zich los van familiale of erfelijke vatbaarheid.

Hoe kan erfelijkheid een rol spelen?

Kanker is het resultaat van een opeenstapeling van beschadigingen of afwijkingen van de genen (mutaties genaamd), die de werking ervan verstoren. Deze **mutaties** kunnen zich in de loop van een mensenleven in **een welbepaalde cel** opstapelen, tot opeens kanker losbarst. Dergelijke afwijkingen komen dan enkel voor in de kankercellen en zijn dus **niet erfelijk** overdraagbaar.

Echter, in het geval van erfelijk risico, zijn alle cellen, inbegrepen de voortplantingscellen, drager van een gen dat vatbaar maakt voor de ontwikkeling van een of meer kankers. Mensen die drager zijn van een dergelijke **genetische afwijking**, lopen een groter risico dan gemiddeld om de ziekte te krijgen. Ze kunnen de aandoening ook overbrengen op hun nakomelingen. Maar deze overdracht is niet automatisch.

Elke cel bevat namelijk twee kopieën van elk gen (één kopie komt van de moeder en één van de vader). In geval van genetische voorbeschiktheid voor een bepaalde ziekte, bevat elke cel in kwestie een abnormaal en een normaal exemplaar van het gen. Echter, in het geval van de voortplantingscellen (eicel bij de vrouw, spermatozoïde bij de man) wordt er maar een van beide genen doorgegeven en deze overdracht gebeurt willekeurig.

Dus wanneer een van beide ouders drager is van een letsel op één van zijn of haar genen, heeft het kind 50% 'kans' om dit "abnormale" gen te erven.

Wanneer is er sprake van een erfelijk risico?

Wanneer verschillende mensen van dezelfde familietak dezelfde vorm van kanker krijgen (bijvoorbeeld: de moeder, een zuster en een tante van moederskant hebben allemaal borstkanker) kan er sprake zijn van een erfelijk risico.

Als verschillende van uw familieleden volgende factoren vertonen, doet u er goed aan dit te bespreken met uw arts:

- kanker op een ongevoelbaar jonge leeftijd;
- verschillende kankers in hetzelfde orgaan (kankergezwellen op verschillende plaatsen in de dikke darm bijvoorbeeld);
- bilaterale kankers (bijvoorbeeld twee aparte gezwellen in de twee borsten);
- een ongewone kanker voor het geslacht van de patiënt (zoals borstkanker bij mannen);
- een specifieke combinatie van verschillende soorten kanker (zoals borst- en eierstokkanker of dikkedarm- en baarmoederkanker).

Maar heeft uw grootvader op zijn vijftienvestigste darmkanker gekregen en is hij een geïsoleerd geval in uw familie, dan is er wellicht geen sprake van een erfelijke 'piste'.

Andere mogelijke verklaringen

In eenzelfde familie kunnen verschillende kankers voorkomen, zonder dat er sprake is van erfelijkheid. Soms "erven" we van onze ouders en grootouders bepaalde levensgewoonten (roken, onevenwichtige voeding, gebrek aan fysieke activiteit, ...), die ook een belangrijke invloed hebben op ons risico om bepaalde ziekten te krijgen.

Genetische opsporing?

Enkel wanneer een erfelijk risico heel waarschijnlijk lijkt (zie eerder), en enkel in dat geval, zal de oncoloog soms een erfelijke opsporing voorstellen. Die opsporing begint altijd bij de persoon die de ziekte vertoont en bij wie de arts vermoedt dat de oorzaak erfelijk is. De patiënt moet hiermee uiteraard instemmen.

Is dat het geval, wordt een **bloedafname** naar een gespecialiseerd universitair **laboratorium** gestuurd voor onderzoek op welbepaalde erfelijke afwijkingen. Dit onderzoek is zeer complex en kan verschillende maanden aanslepen.

Als er sprake is van een erfelijke afwijking, kan de arts beslissen om andere verwanten te testen en na te gaan of ze ook drager zijn. Elke persoon is uiteraard vrij om dit onderzoek te aanvaarden of te weigeren. Psychologische steun en persoonlijke tips inzake preventie en opsporing kunnen dan nuttig zijn om deze moeilijke periode door te komen.